

Szemelvények a Boldog Katalin-triduumokból.

A pécsi belklinikán.

Csak jeladásra vártunk, hogy mi is osztozhassunk Katalin nővérünk boldoggáavatásának nagy, lelki örömeiben... Nov. 26-án este kezdtük meg a triduumot. Jóságos lelkiatyánk, Koch Ede kanonok úr szívből jövő, meleg megnyitó beszéde oly visszhangra talált a Szűzanyát szerető lelkekben, hogy kis kápolnánk mindennap szűkebbnek bizonyult a befogadásukra. A téli hidegben még az utcára és udvarra nyíló ajtókat is nyitva kellett hagynunk, hogy a kint szorongó tömeg is résztvehessen az ájtalosságon és hallhassa a tartalmasnál-tartalmasabb szentbeszédeket...

A cyprus-fonatokkal és nagy, fehér chrysanthémumokkal díszített kápolnánkban 27-én mélt. püspök urunk pontifikálta a nagymiséjét. Lelkes beszédet is mondott új Boldogunk kimagasló érneiről... Délután ft. Domosvay úr a Csodásérem áldásait ismertette nagy buzgósággal. Kiérezhető volt beszédén, hogy ő maga is nagy tisztelője csodásérmű Nagyszonyunknak. Utána éremosztás volt. Több mint ezer egyén vette föl nagy szeretettel...

Közben kedves kis epizód: A második nap estéjén a szónok, ft. Kocsis László, Boldog Katalin életéről és a szegények iránti szeretetéről beszélt s hozzátette: „Testvéreim, nem kell messzire mennünk. Boldog Katalin szelleme itt él közöttünk. Itt árasztják szét a kedves nővérek. Menjete csak a kórtermekbe árvaházakba, stb...” Mindenki meghatottan távozott. Egy nénike azonban megszólított: „Mondja csak, kedvesem, oztán ez a nővér maguk közül vót-e?”...

Nov. 29-én a szentséges nagymise után szentségimádás. Egész nap köztünk akart maradni isteni Üdvözítőnk, hogy fogadja hála szívünk megkérlelő szeretetét. Kedves nővereink minden szabad idejüket itt töltötték. A befejező szentbeszédben ft. Szvetits N. úr lelkesen magasztalta a fehérszárnyú angyalok, értsd: az irgalmasnővérek hivatását, akik mindenfajta emberi nyomorúságot felkarolnak, hogy enyhítsék a szenvedést. Mélyen alázódva hallgattuk és szívünkben újból és újból feltört a hála drága szent-hivatásunkért, mely ily magaszlossá teszi szegényes kis életünket Isten és szegényeinek szolgálatában.

Hitbuzgalmi lap. Megjelenik havonta, júl. - aug. kivételével. Kiadja: az Irgalmasnővérek Tartományi Elüljárósága Budapest I. Nagyboldogasszony-útra 27.

Felelős szerk. és kiadó Áronfy Ferenc C. M. IRGALMAS NŐVÉREK HÁZNYOMDAJA FELELŐS VEZETŐ: LAISZKY JENŐ

A mi Szent Anyánk!

ISTEN ÉS A SZEGÉNYEK SZOLGÁLATÁBAN.

„Kijelentést nyertem az iránt, hogy majd eljön az idő, amikor letehetem a szegénység, tisztaság és engedelmesség fogadalmát és olyanokkal lések együtt, akik ugyanazt cselekszik. Megértettem, hogy segíteni fogjuk embertársainkat. Csak a módját nem értettem meg, mert mintha jövés-menés közben történnék ez.” — És tíz évvel később máris létezett ez az 1623-ban előrelátott mű. „Őn e szegény leányok szolgálója akart lenni, — írja szent Vince de Marillac Lujzának, — Isten pedig azt akarja, hogy az övé legyen; talán még inkább az övé, mint bárki más...” Isten arra szánta őt, hogy nagyszámú léleknek legyen vezetőangyala de Paul Vince természetfölötti igazgatása mellett. A Szentnek levelei vetnek e tekintetben élénk világot hűséges munkatársának nagy szívére.

14. A Szeretethölgyek között.

Lássuk őt mindenekelőtt a párisi Szeretet-egyesületek legfontosabb művében, az Isten-szállodájában. Senki sem tett annyit, mint ő, hogy fölrázza a közömbösöket, újraélessze a szívekben a bátorságot, sarkalja a csüggedők akaratát. Ott volt minden összejövetelen. Tevékeny részt vett minden munkában. Sok volt a tenni, még több a szenvedni való.

Halljuk csak dicső Atyánkat:

„Félek, hogy Ön maga is beteg már. Tudassa ezt velem. És ha így van, ne térjen vissza az Isten-szállodájába. Mária majd helyettesíti ott...” És ismét: „Hogy mindig ott tartózkodjék az

Isten-szállodájában, azt nem tartom helyesnek; inkább csak többször látogasson el oda. Ne attól féljen, hogy sok időt veszít a jövés-menéssel; inkább attól féljen, nehogy többet tegyen, mint amennyit Isten kíván Öntől." Más alkalommal: „Úgy aggódok, mert sohasem megy levegőre és folytonos munkában tölti idejét az Isten-szállodájában!”

Oly nagy volt lelkének emelkedettsége, hogy a legkiválóbb Szeretethölgyek is az ő vezetése mellett végezték lelkigyakorlataikat. Szent Vince mindent reábízott.

„Kérem, készítse el az időbeosztásukat; jelölje ki elmélkedéseik tárgyát és hallgassa meg őket, ha jó gondolataikat, avagy kétélyeiket közlik Önnel...”

Csodáljuk meg szent Anyánk mélységes bölcsességét. Újítsuk meg azt az elhatározásunkat, hogy figyelemmel hallgatjuk oktatásait és követjük példáit, hogy így folytathassuk műveit az Istentől ránbízott lelkék körében.

15. A Szeretet első leányai között.

Szent Vince több alkalommal is elbeszélte a Társulat keletkezését: „Párisban a hölgyek közül többen kifejezték ama kívánságukat, hogy a plebánia szegény betegeit látogassák és gondozzák. De amikor e hasznos tervet meg kellett valósítaniok, minden jóakaratom mellett is visszariadtak attól, hogy a betegek mellett azokat az alacsony és kellemetlen szolgálatokat megtegyék, melyeket állapotuk megkívánt. A missiókban járván, találkoztam igen jólelkű falusi leányokkal, akiket Párisba hívtam a szegény betegek gondozására.”

Mások egyenesen de Marillac Lujzánál jelentkeztek. A szent Alapítók megvizsgálták felvételi kérelmük okait és ha megfelelték, a jelentkezőket beosztották a Szeretethölgyek segítségére. Csakhamar szükségessé vált a betegápolás tanulmánya és egy kis életszabályzat. De hamar belátták, hogy mindez nem elegendő. Lujza kérte szent Vincét, hogy lakásába fogadhasson és nevelgethessen egyes leányokat, akik nála jelentkeztek avagy már a plebániákon alkalmaztattak, s velük közös társulati életmódot kezdhessen. Ez 1633-ban volt. 1636-ban pedig már így ír szent Vince a párisi érseknek: „Le Gras asszony rendszerint harmincnél több leányt tart házában, akiket különböző jótékony célokra alkalmaz. Egyesek a szegény kisleányokat oktatják, akik hozzájuk járnak iskolába, mások a plebánia szegény betegeit látogatják. Élelmet vagy gyógyszereket visznek nekik, avagy ápolják őket. Ismét mások ama szegények sebeit kötözzetik, akik e cél-

ból hozzájuk jönnek. Vannak, akik írni és olvasni tanulnak, mások pedig a háztartási munkákat végzik... A szegényeknek nyújtott testi szolgálatok mellett arra is törekednek, hogy tehetségük szerint lelkükkel is jót tegyenek...”

A szent Alapítók levelezéséből mindjárt a Társulat kezdeténél feltűnik az ő bizalmas és állandó együttműködésük. Egyetlen felvételt sem tekintenek véglegesnek addig, amíg mind a ketten el nem határozták: „Láttam azt a jó Magdolnát. Azt hiszem, elég munkát ad majd, mert kissé szenvedélyesnek látszik. De mit tesz az! Ha elég ereje lesz meggyőzni magát, később még csodákat is művelhet. Vegye föl tehát kérem... Ami az Argenteuilből jött melankolikus leányt illeti, úgy gondolom, jó lesz nehézségeket gördítenünk fölvétele elé...”

Ugyanily egyetértés mutatkozik leányaik elhelyezése és egyéb ügyeire vonatkozólag is. „Ha Henriette helyébe néhány leányát elküldhetné az Isten-szállodájába, nem csekély szolgálatot tenne ezzel nekik...”

Hálás tiszteletünkben ne válasszuk el egymástól ezt a két nemes lelket, kik oly bensőséges egyetértéssel alapították meg Társulatunkat, most pedig mindkettőjük nevét a szentek sorában olvashatjuk.

16. A Szeretet első leányainak kiképzésében.

Amiként a jelentkezők felvételét, úgy a Szeretet első leányainak kiképzését is együttesen intézte szent Vince és szent Lujza.

„Egyenkint és közösen is beszélek majd leányaival és Ön is minél előbb mondjon el nekem mindent, amit szükségesnek lát.” — És vajjon mit mondott el szent Anyánk dicső Atyánk eme felszólítására? Elmondotta örömeit, keserveit, aggodalmait, reményeit; feltártá előtte terveit, tanácsot, útbaigazítást kért tőle.

„Amit mondott róluk, — írja szent Vince — nem kétkem, hogy úgy áll a dolog. De reméljük, lassankint majd alakulnak. Az elmélkedés majd beláttatja velük hibáikat és bátorságot önt beléjük a javulásra.” — Még akkor is, ha hibájukat kimenteni nem lehetett, azt kívánta, hogy az igazságosságot irgalmassággal mérsekeljék.

Lássuk még a következőkből, mennyire helyeselte szent Vince Lujza anyja javaslatait: „Visszaküldöm leányainak szabályzatát. Annyira jó, hogy semmit sem tudtam hozzátenni. Olvassa csak föl nekik minél előbb, hacsak nem tartja szükségesnek, hogy én is ott legyek.” — És a lelcgyermekes szabályzata ügyében: „Elküldöm erre vonatkozó jegyzeteit és az enyémet is. Kérem, csatolja hozzá a szavakat, amelyeket az enyémen változtatni

óhajtott. Szépen kérem, vegyen fáradságot hozzá és másolja le újból. Azután küldje el nekem az egészét...” Néha a konferencia tárgyára vonatkoznak a sorok: „Írja meg, kérem, a pontokat, amelyekről óhajtja, hogy holnap beszéljek...” — Nem habozik, hogy kényes dolgokat is közöljön vele: „Ezt azonban egyedül csak az Ön szívére bízom; ne közölje senkivel.” — Lujza anya pedig a maga részéről ezt írja: „Inkább meghalnék, semhogy valamit eltitkoljak Ön előtt, Atyám.”

Tökéletesen megegyezik lelkületük a fájdalomban is, amelyet egy-egy előforduló hiba, egy kilépés, egy haláleset alkalmával éreznek: „Lám, ez a jó leány elment egy szó nélkül. Áldjuk érte Istent! Milyen szép koronát vesztett el!... Istenem mit is tartunk erről a szegény leányról, aki hibájába visszaesett?...”

„Lám ez a jó kedves nővérünk elhagyott bennünket! Áldjuk a jó Istent, aki megszabadította oly sok szenvedésétől és most megjutalmazza ama szolgálatokért, melyeket neki tett!... Vigasztalódjék, Asszonyom, és nyugodjék meg teljesen a jó Isten imádandó akaratában!”

Boldogok a Szeretet leányai, akiket szent Vince és szent Lujza oktatásai és erényei irányítanak!

17. A Szeretet első leányai szépen alakulnak.

Csakhamar vigasztaló eredmények jelezték, hogy a Társulat szent Alapítóinak természetfölötti munkálkodása nem volt hiábavaló. Hősies példák és erények fakadtak nyomukban. Amikor szent Vince az evangéliumi tökéletességről beszél, nagy megértésre talál. „Nem akarják-e ezt önök is leányaim?” — S a válasza: egyhangú, örömteljes beleegyezés. Marillac Lujza is aláírja ezt: „Remélem, hogy nővéreink jó hasznot merítenek amaz oktatásokból, melyeket szeretete adott nekik ma. Szívük tele van ez iránti vággyal és szeretnék, ha mindig emlékezetükben tartathatnák. Azért alázattal kérem, küldje meg nekünk az ezen oktatásokra vonatkozó följegyzéseit... Vajjon eljutok-e még halálom előtt abba az állapotba, melyet Isten kíván tőlem az ő szeretetéből?”

Szent Anyjuk példájára számos nővérük erényessége is méltán fölkelthette szent Vince csodálkozását: „Hálát adok Istennek, hogy leányai oly jók és nagylelkűek. Úgy látszik, mintha Isten jósága pótolná bennük mindazt, amit Ön kifogásol náluk...”

Nem tudott meghatottság nélkül gondolni arra a válaszra, amit Denyse Mária adott neki, amikor Combalet úrnő, Richelieu unokahugának szolgálatára hívták meg. Azt mondotta: atyját és

anyját azért hagyta el, hogy Isten szerelmeért szolgálhasson a szegényeknek. Arra kért, hogy mentsem ki, de ennek az úrihölgynek szolgálatáért nem változtathatja meg szándékát... Angiboust Borbála is sirva fakadt ugyanezen okból: Üdvözítőnk őt a szegényeknek szánta!”

„Mit szól ehhez Asszonyom? Nincs-e szíve elragadtatva, amikor látja, hogy Isten szellemének ereje hogyan működik e szegény leányokban! Mennyire megvetik a világot és minden pompáját! Nem is hiszi, milyen erőt öntött ez belém a szeretetművek folytatására...”

És az ily szép életeket szent halálok koronázták meg. „Remélem, most már nagyon boldog, — írja szent Vince az első áldozatról. Áldjuk a jó Istent mindenért! Remélem, nagyon boldog már... hiszen az isteni szeretet gyakorlásában lelte halálát; mert a felebaráti szeretet istenszeretet.”

Egy 1633-ból kelt levelében ezt olvassuk: „Azt gondolom, jó Angyala is megtette már azt, amit közölt velem... Négy vagy öt napja már annak, hogy leányai szeretelművére vonatkozólag ugyanezt sugallta nekem s azóta is folyton serkent, hogy rá gondoljak...” — Most pedig, amikor szent Vince és szent Lujza már az Angyalok közvetítése nélkül érintkezhetnek, szerezzük meg nekik azt a vigaszt, hogy örömmel áldhassák a jó Istent a mi szeretetünkért az erények és szegények iránt.

LUJZA ANYÁNK SZENTTÉAVATÁSA.

Március 11-ének reggelén az Egyház egén új, elsőrangú csillag ragyogott fel a Szentek fénykörében s mi ezt a csillagot mélységes csodálatunkban és gyermeki szeretetünkben ezentúl jogosan és büszkén a mi szent Anyánknak nevezhetjük! Ebben a szentévbén a Megváltás legszebb és legékesszólóbb bizonyítéka lett ő. „A hegyen” mutatták meg nekünk ezt az elmélkedő s egyben tevékeny lelket, a szeretetművek merész kezdeményezőjét, a mi nagy szent Vincénk alázatos és páratlan hűségű tanítványát!

Az bizonyos, hogy a Társulat három évszázadában élt irgalmasnővérek sohasem kételkedtek Anyjuk szentségében, hiszen szívük legmélyén csodálták meg példáját, mohón szívták magukba oktatásait és bátorságot merítettek Atyjuk eme szavaiból: „Kedves nővéreim, van Anyjuk az égben, aki sokat tehet értük Istennél.” — De ki írhatná le ama kiváltságos nővérek érzelmeit, akik a római Szent Péter templomban az egész világon szétszórt negy-

venezer nővért képviselték, amikor a Legfőbb Pásztor csalhatatlan tekintélyével jelentette ki Anyjuk életszentségét!... Közössége, könnyázott szemük félig lecsukódva, egyesültek szent Vince, a jó Fiat atya és annyi irgalmasnővér mennyei örömeivel, akik úgy várták ezt a napot és nem érhették meg. Valósággal elmerültek Anyjuk dicsőségének boldogságába. Lelkük szinte beleolvadt az ő lelkébe; bizonyos tekintetben elmerült az ő szentségében. Mintegy felszívták önmagukba és nővértársaikba az ő hitét, hősiességét és erényességét. Benső egyesülésben vették át tőle szellemét és kiáradó szeretetét.

Érkezés. — Már két nappal előbb érkeztek külön vonatokon a zarándokok ezrei. A generális-anyával élükön nagyszámú nővérsereg, szeretethölgyek és Lujzikák a világ minden részéből. Míg a világiakat autókárok szállították szét vendéglőkbe és szállodákba, addig a nővérek a Vatikán-Város felé vették útjukat, ahol a pápai „Menedékház” tágas termei fogadták be őket.

A Santa-Marta kedves nővérei talán sohasem voltak méltóbbak nagy Védőszentjükhöz, aki Bethániában szolgált az Úrnak! Tevékenyek és mosolygók, tapintatosak és előzékenyek a végsőig. Mindenről gondoskodnak a legsietősebb munka mellett is úgy megőrzik lelkük vidámságát és összeszedettségét, hogy élénken emlékeztetnek a megboldogult Maurice Mária anyára, akit soha többé nem tudott elfeledni az, aki vendégszeretetét élvezte. Igazi, szeretetteljes „Márták”, akik az „egy szükségésért” áldozzák fel magukat. De ott van a jó Mester is. Jelen van, úgy, mint egykor Bethániában, most ama szép kápolnában, mely mindig nyitva van a széles folyosó felől, amely meghosszabbítja. Így már a belépésnél szembetűnik a gyönyörűen kivilágított oltár szent Anyánk festményével. A nagy ebédlőben ott diszlik kedves szobra ibolyával és mimózával körülvéve.

Santa-Marta valóságos kis központja lett a Társulatnak. Mindenféle nemzetiség és nyelv ott tolongott a nagyontisztelendő anya körül, aki ennek a családi összefövetelnek lelke volt. Chilitől egészen Kináig minden tartományt képviselt itt néhány kornett, legtöbbször annak tiszt. vizitátornője. Eljöttek, hogy elhozzák szent Anyánknek megdicsőítése napján annak a sokezer nővérnek hódolatát, akik otthon maradtak azért, hogy ezalatt is szolgáljanak kedves uraiknak.

A római út főcélja mindenestre a szenttéavatás ragyogó napja. De mivel szerencsésen összeesik ez a szentévi búcsúk kegyelmeivel is — amint a Szentatya audienciájában később meg

is jegyezte, — a római zarándoklatok célja a jubileumi búcsúk elnyerése is.

A szombati napot tehát a négy nagy bazilika előírt meglátogatására szenteltük, ahol a zarándokok ezreinek soknyelvű imája és éneke szüntelen váltakozott. A lelkes kis Lujzikák szent Lujzáról szóló legújabb énekükre is rázendítettek, de egy tekintélyes hang elhallgattatta a liturgikus rendre figyelmeztette őket. „Nincs joguk ünnepélyesen szentnek mondani valakit, mielőtt szentté avatják! — De holnap már igen!” — hangzik az egyik Lujzika csengő hangja.

Március 11-ének reggelén. — Megszólalt a Szent Péter nagy harangja s az örök Város összes harangjai örvendetes visszhangyanánt feleltek rá. Már reggel félhétkor megnyílt a szenttéavatás bazilikája.

Kívülről, az oszlopcarnok fölött, már messziről magára vonja a figyelmet egy grandiózus festmény: A szeretet Szentjének apotheozisa. Belülről a legünnepélyesebb napok pazarfényű díszítménye: bordó és arany drapériák ékesítik a pilléreket, a villanylámpák tízezei gyulladnak ki száz és száz csilláron, amelyek girlandokra erősítve egészen a legmagasabb boltívekig emelkednek lépcsőzetesen.

A pápai oltár jobb és baloldalán két nagy festmény dicső Anyánk két csodáját ábrázolja: Darracq Teréz nővér ott áll egészségesen betegágya mellett és csodálkozó nővértársainak annak képét mutatja, aki visszaadta egészségét. Hocesar Veronika nővér pedig szent Lujza képe előtt térdelve fogadja a szentségi Jézus áldását, mert ebben a pillanatban gyógyult meg.

A közönség hamarosan megtöltött minden helyet. Nem a fehérhús és fátyolos fiatalság üde csapatait látjuk most, hanem a nővérek komoly, áhítatos seregét, amely megszokta, hogy a szenvedők fölé hajoljon s elmékedéseiben megtanulta, hogy a szegényben az Üdvözítőt lássa. A dísz-tribünökön egymásután helyet foglaltak: Chigi herceg, a máltai lovagrend nagymestere, Franciaország, Belgium, Lengyelország és Chili követei, Nicaragua, Bajorország, San Marino, Csehszlovákia, Ausztria, Portugália és Honduras meghatalmazott miniszterei, Spanyolország, Litvánia és Írhon ügyvivői, Franciaország, Itália, Lengyelhon, Belgium. Magyarország és Románia kiküldöttei; a Vatikán-Város kormányzója és a máltai lovagrend különböző méltóságai.

Ott látjuk még Őszentsége rokonait és a Marillac és Le Gras család vagy negyven tagját.

A tribünök teljesen megteltek. Vagy kétszáz missióspap volt ott, élükön főtisztelendő generális-atyánkkal, aki a pápa kíséretében volt. Asszisztenseivel, a tartományok vizitátoraival és a posztuláció tagjaival együtt külön fenntartott helyet foglal el. Mellette nagyontisztelendő anyánk ül asszisztens-nővéreivel. Más tribünökön a vizitátorok és szolgáló-nővérek voltak Franciaországból, Itáliából, Németországból, Ausztriából, Belgiumból, Svájc-ból, Spanyolországból, Hollandiából, Magyarországból, a Brit szigetekről, Lengyelországból, Jugoszláviából, Csehszlovákiából, Portugáliából, Algériából, Törökországból, Szíriából, Kínából, Perzsiából, az Egyesült-Államokból, Közép-Amerikából, Argentiniából, Braziliából, Chiliből, Peruból, Equátorból, Kolumbiából, stb. Ott van köztük a két csodálatosan meggyógyult nővér is egészségben és jó erőben; szívük túlárad a hálától.

Nagy számmal képviseltette magát de Paul Vince és de Marillac Lujza másik lelki családja is: a szeretetnőgyekek legalább is négyezren vettek részt a szenttéavatáson. Melléjük foglaltak helyet a Marillac Lujza-mű tagjai, — a jövő reménye és a jelen vigasztalása, — és körülbelül hatszáz Máriagyermek.

7 óra 45 perckor kezdődött meg a ceremónia a Vatikán termeiben. A Szent Péterben összegyűlt hívők előtt kissé hosszúnak látszott ugyan a várakozás, de Őszentsége egyházi és világi kíséretével együtt, a nemesi és svájci gárdától övezve, máris a *Paramenti* terembe indult, ahol már várta a kardinálisok magas gyülekezete. Itt öltötte fel az egyházi ruhákat.

Ezen a *Laetare* vasárnapon, amikor minden örömet sugároz és amikor az Egyház az ő csodálatos liturgiájában arra szólítja fel gyermekeit, hogy: *Vigadjatok Jeruzsálemmel és örvendezetek benne mindnyájan, kik őt szerettétek. Örüljétek vele mind, kik rajta bántódtatok*, — Őszentsége rózsaszínű stólát, nagy pápai köpenyt és mitrát ölt magára. Innét a Sixtini kápolnába vonul, ahol kialakul a páratlan változatosságú és szépségű pápai kíséret, amelybe belevegyül az Egyház évszázados történetének minden hagyományos pompája és ragyogása.

Nem terjeszkedünk ki a pápai bevonulás és a szenttéavatás ragyogó szertartásainak részleteire, mert kedves nővéreink amúgyis olvashatták már ezt a *Fel Rómába!* című füzetkékben, amelyet annak idején minden háznak megküldöttünk. Csupán arról számolunk be, ami különlegesen szent Anyánkat és Társulatunkat érinti. A szerzetes és világi papság soraiban ott látjuk ugyanis a missióspapok és szeminaristák nagy seregét. Közvetlenül ama nagy zászló előtt mennek, mely az új Szentnek hatalmas képét

hordozza. A zászló mögött halad főtisztelendő generális-atyánk, Cazot atya, Scognamillo úr és néhány tartomány vizitátora.

Az új Szentnek zászlaja a szenttéavatásnál azt a nagy festményt helyettesíti, mely a boldoggáavatás alkalmával Szent Péter oltára fölött foglal helyet. Amikor megjelenik a Bazilikában, kitörő öröm és lelkesedés fogadja az egybegyűlt sokaság részéről s amikor egy-egy csoport előtt elhalad, annak lelkesedése tetőpontra hág. Többen azt kérdezik: A Szentanya érkezett meg?... „Nem, nem, hanem szent Lujza. Még pedig a szívének legkedvesebb művében ábrázolva, amint a kis talált gyermekeket fogadta házába anyai szeretettel. „Csupán legenda és bájos költészet az.” — mondották arról a képről, amely de Paul Vincét úgy ábrázolja, hogy köpenyébe burkolva egy újszülött csecsemőt hoz lelki leányának, akit kiteve talált a hóban. Pedig nem más ez, mint annak az 1638-ból kelt levélnek találó megvalósítása, amely így szól: „Nem fogadná-e el ezt a csecsemőt? Tegnap hozták ide előkelő egyének, akik a mezőn találták két-három nap előtt... Könyörgöm, fogadja el!” — Igen, de Marillac Lujza ez, de Paul Vince munkatársa s előhírnöke a mai modern szociális műveknek. Ez a festmény őt állítja most élénk példaképül az isteni és felebaráti szeretet megszentelő gyakorlásában.

Most a püspökök sorai következnek, köztük nagyméltóságú Durou missióspap, Guatemala érseke is. De Verdier párisi bíboros-érseket hiába keressük ma köztük. Alighogy megérkezett Rómába, erős torokgyulladás ágynak döntötte s orvosa, ki jól ismeri az e féle ceremóniák fárasztó voltát, kérlelhetetlenül eltiltotta tőle. Most a kardinálisok bíborosportja következik. Huszan jöttek el a szenttéavatásra. Neveiket hosszú volna felsorolni.

Most végre megjelenik Őszentsége magasan lebegve, a vörös selyembe öltözött *palefrenieri*-k által hordozott *sedia gestatorián*. Öltözete a *falda*, azaz fehér selyemből készült és lábaira mélyen leomló széles pápai ruha, rózsaszínű palást és a magas tiara, volt. Feje fölött a *sedia* menyezete és a menetközben szépen hullámzó két hatalmas legyező. A tömeg lelkesedése orkászzerűleg tör ki s az Anyaszentegyház fejét minden csoport saját nyelvén örömujjongással éljenzi. A pápai oltár elé érve felhangzik a *Tu es Petrus* és az ezüst harsonák didalmas szólama. Őszentsége le száll a *sediaról* s a legméltóságosabb Oltáriszentség rövid imádása után helyet foglal a szentélyben elhelyezett trónusán. Megkezdődik a szenttéavatás megható ceremóniája.

A szenttéavatás. — Miután Laurenti bíboros az említett füzetben már leírt módon háromszoros kéréssel járult Őszentsége elé és *instantier* sürgetve, *instantius* erősen sürgetve s végül *instantissime*, a lehető legsürgősebben kérte Krisztus Helytartóját, hogy de Marillac Lujzát a szentek sorába iktassa s Őszentsége előbb a *Mindenszentek litániáját*, majd a *Miserere zsoltárt*, végül pedig a *Veni Creátor Spiritus-t* a hívőkkel együtt áhítatosan elmondotta, — bíborosa által azt feleli, hogy — Isten akaratát látva a szenttéavatás végrehajtásában, — hajlandó a végső határozat kimondására.

E kijelentésre az egész gyülekezet feláll, Krisztus Helytartója pedig trónszékén ülve, mitrával a fején, mint az általános és egyetemes Egyház legfőbb tekintélye mondja ki az ünnepélyes nyilatkozatot: — *A szent és oszthatatlan Szentháromság tiszteletére, katolikus szent hitünk megdicsőítésére, a mi Urunk Jézus Krisztus, Szent Péter és Szent Pál apostolok, valamint sajátmagunk apostoli tekintélyénél fogva, érett megfontolás és az isteni kegyelem segítségül hívása után, tisztelendő Testvéreink, a római Egyház jelenlevő bíborosainak, pátriarcháinak, érsekeinek, püspökeinek és apátjainak véleménye alapján, ezennel szentnek nyilvánítjuk és a szentek soraiba iktatjuk boldog de Marillac Lujzát, Le Gras özvegyét, elrendelvén, hogy emlékét az egyetemes Egyház a szent asszonyok címén kegyeletes áhítattal ünnepelje meg minden évben égi születésnapján, március 15-én. Az Atyának, Fiúnak és Szentlélek Istennek nevében. Amen.*

Ennek az ünnepélyes proklamációnak elhangzása után a *Te Deum*-ot intonálja a pápa. E percben felharsannak a kupolában elhelyezett ezüst harsonák, megszólal a Szent Péter mélyszavú nagyharangja, amelynek hangjára Róma háromszáz templomának valamennyi harangja megcsendül, örvendező csengés-bongásokkal adva tudtára az ősvárosnak, hogy új Szent vonult be az Egyház megdicsőültjeinek ragyogó soraiba. Az Angyalvár tetejéről ágyúdörgés is hangzik.

Szent Lujza könyörögi érettünk, — énekli most a kardináldiakonus; — hogy méltók lehessünk Krisztus ígéreteire — feleli a kar. Erre e Szentatya maga folytatja: Isten, a szeretet szerzője és jutalma, stb.

Dicső Anyánk! Háromszáz év múlt el amaz áldott nap óta, amelyen egy szerény kis oltár előtt térdelve arra szentelted életedet, hogy a szegények szolgálóinak szolgálója légy. Más címet nem kívántál magadnak. S míg testtel-lélekkel leányaidért áldoztad fel magad, egyedüli Anyjuknak a szentséges Szűzet tetted

meg. S íme Anyánk, mostantólfogva az egyetemes Egyház az idők végezetéig egy új Család Anyjának nevez s ezt a családot az Úr, a szeretet szerzője és jutalma hozta létre.

A Szentatya beszéde. — A Szentatya most fölállt trónusán és mitrával a fején, palástban, lassú ünnepélyességgel, latin nyelven a következő dicsérő beszédet mondotta szent Lujzáról:

Tisztelendő Testvéreim, kedves Fiaim!

De Marillac Lujza szent halála után — akiről most jelentetük ki, hogy az örök boldogság birtokában van, — de Paul szent Vince, kinek tanítványa és igen kedvelt leánya volt, az apostol következő szavait alkalmazta reá: „Élek pedig már nem én, hanem Krisztus él bennem.” (Galat. 2, 20.) De Marillac Lujza tényleg oly erős szeretettel ragaszkodott égi Jegyeséhez, hogy férje halála után fogadalommal szentelte magát neki és pedig minden fenntartás nélkül. Ezentúl nem kereste többé önmagát, sem a saját előnyét, hanem egyesegyedül Isten dicsőségét és szent akaratát. Önmagának meghalva, Jézus Krisztusnak élt; ez volt egész életének programja.

Lelkének egész szeretetét Isten tetszésére és szolgálatára irányította, pedig igen könnyen elérhető volna emberi nagyságot is. A szegények gyámolítására fordította minden vagyonát. Lelkének ragyogó tehetségeit nem múló élvezetek megszerzésére, hanem embertársa nyomorának gyógyítására, szenvedéseinek enyhítésére pazarolta el s minden rendelkezésére álló eszközzel a test és lélek szükségleteit óhajtotta kielégíteni. Ilymódon sokoldalú tevékenységet fejtett ki, de a mellett lelkét is az összes erények fényével díszítette. Legfőbb gondja azonban az volt, hogy úgy ómaga, mint a rábízott lelki családja is napról-napra gyarapodjék a mi Urunk Jézus Krisztus iránt való erős szeretetében.

„Krisztus szeretete sürget minket.” (II. Kor. 5, 14.) De Marillac Lujza Szent Pál apostolnak e csodálatos elve szerint rendezte be egész életét és összes műveit. Szinte fölemésztette ez a legfőbb keresztény erény és az isteni szeretet folyton növekvő árja szinté magával ragadta őt. Arra törekedett, hogy ama fiatal leányok lelkébe is — akiknek nevelését és lelki kiképzését szent Vince irányítása mellett magára vállalta, — beleoltsa ezt a kiáradó szeretetét és azt a minden nyomorúságot felkaroló gondoskodását.

De Marillac Lujzát és leányait látták szerény öltözetben végigsietni a városok és falvak utcáin és betérni a szegények és betegek házaiba, hogy segítséget és támogatást nyújtsanak ne-

kik. Mint az ég angyalai, úgy repültek, mindenfelé jót téve: a kórházakban, ahol annyi férfi és nő sínylődött betegségében, de nem feledve el az árvákat és az utcáról fölszedett lelencgyermekket sem. De Marillac Lujza anyai szívvel karolta fel e gyengéd, kis gyermekvirágokat, akik már zsenge ártatlanságukban nélkülözték szüleiket, vagy sajnos, azok hagyták el őket. Az ég angyalai pedig, kik mindenkor látják a mennyi Atya arcát, bizonyára örvendeztek e szent özvegynek és társainak jöttein.

Amikor polgárháború ütött ki Franciaországban s annak súlyos következményei nagyon is érezhetők voltak és pedig nem csak a családokban, hanem a szegény nép körében is, ezek a jó leányok azonnal gondjaikba vették és a lehetőség szerint segítették őket. Hány sebesült vagy súlyosbeteg katona nyerte vissza általuk egészségét avagy készült el keresztény módon a halálra, és megerősítve az Egyház szentségeivel hozta meg életének áldozatát!

E szörnyű és heves harcok közepette sokezer éhezőnek nyújtottak táplálékot és rásegítették őket, hogy gyötrelmeiket erős lélekkel viseljék. De Marillac Lujzának és társainak gondoskodása és tevékenysége nem szorítkozott pusztán a szeretet — bár kétségtelenül tágas — mezejére; ott ragyogott az a börtönökben, a gályákon, a javító és letartóztatási intézetekben is, emlékeztetve a szegény elítélteket, foglyokat és gályarabokat szent hitünk mindenekét kiegyenlítő igazságaira. A szent Alapítónő megszentelt örökség gyanánt hagyta napról-napra növekedő lelki családjára ezeket az első műveket és ezt a lángoló szeretetet, amely nem kíml sem gondot, sem fáradságot.

Tisztelendő Testvéreim és kedves Fiaim, ebben a mennyi alakban, amelynek dicséretét az imént vázoltuk, megértésre és követésre alkalmas példát találunk. Napjaink folyton növekvő bajaira az emberi okosság nem talál már hathatós orvosságot, azért az Ég segítségéhez kell fordulnunk imádkozva és cselekedve. Amit az igazságos törvények s amit az emberek gondoskodása és tevékenysége igen sokszor nem adhat meg nekünk, azt megadhatja Isten szeretete. Az a szeretet, melynek lángja annyiszor kitört de Marillac Lujza szívéből; az a szeretet, amely „türelmes, nyájas, nem féltekeny, nem nagyravágyó; mely mindent elhisz, mindent remél, mindent elvisel.” (I. Kor. 13, 4-7.) Az a szeretet végül, amellyel Jézus Krisztus nyomdokain haladva, minden szerencsétlen testvérünknek tekintünk és tőlünk telhetőleg gyámolítunk. Emlékezzünk az Úr e szavaira: „Éz az én parancsolatom, hogy szeressétek egymást, amint én szeretlek titeket.” (Ján. 11, 12.) Adja meg nekünk, hogy szent Lujza pártfogása mellett mi is eljuthassunk az örök boldogságba, hogy ott vég nélkül örvendezzünk Istenben, aki maga a szeretet!

Őszentsége beszédje végeztével Verde kardinális a *Confiteor* ünnepélyes éneklésébe kezdett és Péter és Pál apostolok neve után az új Szent nevét is belevette. A szentséges Atya pedig ün-

nepélyes áldásához készülődik s az *absolutio* adásában a *misereatur* előtt szintén szent Lujzát hívja segítségül. Erre megadta pápai áldását; teljes búcsút engedélyezett minden jelenlevőnek és részleges búcsút a szenttéavatás évfordulóira, úgyszintén azokra, kik a Szentnek koporsóját látogatják.

A pápai mise. — A szenttéavatást befejezve, Őszentsége elhagyja a szentélyben felállított magas trónusát és a pápai oltár leckeoldalán levő kisebb trónusra lép fel. Két kardinális-diakonussával együtt felölti az egyházi ruhákat és pedig ismét rózsaszínbe öltözik, mert nem szent Lujza miséjét, hanem a *Laetare* vasárnap miséjét fogja bemutatni.

Ezt a szenttéavatási pápai misét az ő fenséges liturgiájának öt különleges szertartásával együtt részletesen leírtuk már a fentemlített füzetkékben, azért most éppen csak említést teszünk róla. A különleges szertartások a következők: 1. Egy bevezető körmenet. 2. A szentleckét és evangéliumot két nyelven: latinul és görögül is éneklik. 3. A kenyeret és bort a szertartásmester előre megizleli. 4. Különleges áldozati adományokat ajánlanak fel. 5. Végül Őszentsége trónusán áldozik és pedig különleges módon megosztja a szentáldozást a szerpap és alszerpap-kardinálissal.

A tüneményes szertartású mise és hálaadás után Őszentsége újból elfoglalja helyét a *Sedi-*án és a sokaság örömujjongása között, kíséretével együtt lassan elhagyja a bazilikát.

Meg kell még említenünk, hogy szent Anyánk öröme teljes legyen s diadalából mi se hiányozzék, az ő kis Lujzikái száz szegényt vezettek szenttéavatására a bazilikába, ahol külön díszhely fogadta őket, a Szent Lőrinc plebánián pedig szent Anyánk nevében dús lakoma.

* * *

A rádió hullámai nem vitték el ugyan Párisba a római örömujjongásokat, de a Bac-utca 140. száma olyan kincs birtokában van, mely még a Vatikánban sincs meg. Szent Anyánk értékes ereklyéi körül lelkes *Te Deum*-ot énekelték. E napokban igen sokan zárandokoltak ereklye-oltárához és ismételten hallgatták azokat a lelkes beszédeket, melyek az ő dicséretét hirdették s az ő szellemét és szeretetét gyarapították a nővérszívekben...

A szenttéavatás estéjén megható látványosságnak volt tanuja az Anyaház szemináriumi kertje. A félhomályban kettős koszorút alkottak ott a kornettes és főkötös nővérek imádkozva s énekelve. Egyszerre csak fényes kivilágításban látják meg szent

Anyánkat és pedig a nagyontisztelendő anya szobájának erkélyén, mire lelkesen fölhasan a *Magnificat*-ének. Szent Anyánk oly kedvesen mosolygott le a nővérekre, mintha csak azt mondaná nekik: „Igen, én vagyok az, aki innét beszél hozzátok, aki innét intézkedik és állandóan itt lakik köztetek.”

Audienciánk a Szentatyánál.

Március 13-án 12 óra 20 perckor ott térdel a nagyontisztelendő anya XI. Pius lábainál, külön audiencián. Elsőben is hálas köszönetet rebeg a szenttéavatás kimondhatatlan kegyelméért. Kifejezte nyugtalanságát is ama rendkívüli fáradság miatt, melyet e hosszú ceremóniák Őszentségének okozhattak. De ő atyai mosollyal nyugtatja meg. „Szívesen újrakezdeném!” — feleli a Szentatya.

Anyánk ekkor nagyértékű, művészi kivitelű, egyik nővérünk édesatyja által készített misekönyvet nyújt át Őszentségének, ki nagy érdeklődéssel kezdi el lapozgatni. Az oldalakat díszítő miniatürfestmények és iniciálék — mindmegannyi mestermű! — úgy lekötötték figyelmét, hogy egészen megfeledkezett arról, hogy más elfoglaltsága is van.

Az idő múlik... s odakünn többen várakoznak még magánkihallgatásra. Mgr. Caccia, kamarás, nyugtalankodik. Nem tudja, mire vélni a dolgot. De amikor felvilágosítják, hogy anyánk egy értékes könyvet vitt be magával, azonnal tisztában van a helyzettel s nem csodálkozik többé: „Ó, ha könyvekről van szó!...” A Szentatya végül is csak kényszer-kedvvel tette félre e könyvet: „Majd újból megnézem...” mondotta csendesen, mialatt kiengedte kezéből. S visszatérve a szép ceremóniára, így szólt: „Sok kornettet láttunk Szent Péterben. Látják, a kornett az, ami önöket megkülönbözteti. Messziről látható, magára vonja a tekinteteket, azért nagy felelősséget is ró rájuk. A kornett olyasféle, mint a tonzura; különleges jelleget ad a papnak s megkülönbözteti a világitól. A feketefátyolos apáca sokkal könnyebben maradhat észrevétlen, mint a fehérkornettes irgalmasnővér; azért ennek magatartása még épületesebb legyen, mert jobban szem előtt van. A kornett szinte liturgikus; úgyszólván állandóan a szeretetről prédikál, amelynek szimbóluma.”

Nagyontisztelendő anyánk ekkor áldását kérte a Társulatra, a drága szemináriumra és a missziókra. A Szentatyát minden érdekli. Részletekbe bocsátkozik, kérdezősködik a művek iránt, a Rómába jött Szeretethölgyek és a Marillac-Lujza egyesület tagjai

iránt; ez utóbbi mű felvirágzása nagyon tetszik neki. Az audiencia végén tisztelendő asszisztens-nővérünk és Ribiollet nővér (az általános tiltár-nővér) szintén beléphettek, hogy Őszentsége gyűrűjét megcsókolják. Ebben a kegyelemben már csak a külön audienciák élvezői részesülhetnek. A 77 éves aggasztlyánt ugyanis határozott orvosi rendelet tiltotta el attól a hallatlan fáradságtól, hogy naponkint kilométeres távolságokat járjon be a Vatikánban és a szentévbén megjelenő sokezer zarándoknak csókra nyujtsa gyűrűjét. Most a *sedján* vitelve halad lassú menetben a nagy fogadóterem felé, hogy szent Vince és szent Lujza kettős Családjának hódolatát vegye.

A kornettek önkéntelen megmozdulása szellősuttogásnak tetszett; az bizonyos, hogy most nem volt oly lelkes és zajos óváció, mint Szent Péterben; inkább mély lelkiösszeszedettség és áhítatos meghatottság nyilvánult meg a jelenlevőkben, amit csak néhány lelkes üdvkiáltás szakított meg. Úgy látszott, mintha Jézus Krisztus Helytartója jóságos tekintetével akarna minden egyes jelenlevőt magához vonzani, mialatt áldólag terjesztette föléjük kezét...

A Szentséges Atya leszállott a *sedjáról*. Főtisztelendő generális-atyánk és nagyontisztelendő generális-anyánk kíséretében a trónszék felé indult, de előbb örvendetes csodálkozással szemlélte azt a tizenkét hatalmas fehér vászontokot, mely százával tartalmazta a Társulat által följánlott, szebbnél-szebb miseruhákat és templomi felszereléseket. „De hisz ez egész vagyion! — mondotta nagyontisztelendő anyánknak. — Látják, ha ma reggel már az enyém, jó részét már ki is osztottam volna. Az Appeni-nekben hólavina tett tönkre egy templomot és a falu nagy részét. S ilyenkor persze a pápához fordulnak...”

Ekkor a Szentatya helyet foglalva trónusán, atyai jósággal tekintett végig szent Vince kettős Családjának tagjain s körülbelül félórás beszédet intézett hozzájuk, amit Lapunk következő számában majd egész terjedelmében közlünk.

*
* *

E szenttéavatással kapcsolatban Őszentsége még két audienciát adott a Szeretethölgyeknek és a Marillac Lujza-egyesület tagjainak. Ez audienciák részleteit is következő számunk hozza, úgyszintén kis beszámolót ama kongresszusról, amelyet a Rómában megjelent mindenféle nemzetiségű Szeretethölgyek a római Leonium-intézetben tartottak.

Etienne Ker. János.

30. A jó atya utolsó évei.

Etienne atya testi ereje rohamosan fogyott, szenvedései már már állandóan gyötörték. Annál nagyobb volt azonban lelki ereje, amellyel tovább is intézte a kettős Család kormányzati ügyeit, és semmit sem változtatott eddigi, rendes életmódján. Reggeli négy órakor már talpon volt, a rendtársakkal együtt végezte elmélkedését s változatlanul, mindennap félhalkor misézett. Még az egyik fájdalmas műtét másnapján is megtette mindezt, de a legszentebb áldozat bemutatása után olyfokú gyengeség lepte meg, hogy csak két testvér karjára támaszkodva hagyhatta el a templomot.

Ómaga is érezte válságos állapotát és megsejtette, hogy a vég közeledik. Egy súlyosbeteg nővérenek, ki arra kérte engedélyt, hogy gyakrabban áldozhasson, így írt:

„Igen, kedves Rozália nővérem, szívesen megújítom ezt a múlt évben is megadott engedélyt, még hátralevő életének egész tartamára... Ön is, én is, kedves leányom, az örök haza felé közeledünk, ahol színről-színre láthatjuk majd jó Jézusunkat... Ha e szentség titkában igazán szerettük, bizonyára bírni fogjuk őt dicsőségében is. Kérje számomra ezt a kegyelmet, amint én is kérem az ön számára...” 1872-ben a tél folyamán többször igen erős roham lepte meg, mely csak növelte halálsejtelmét. Mindamellet még 1873 tavaszán is ő akarta vezetni a szolgálónővérek lelkigyakorlatait. Amikor lebeszéltek róla, így felelt: „Ezt még hadd végezzem! De úgy érzem, több lelkigyakorlatot nem vezetek már.”

Még néhány belföldi utazásra is vállalkozott. Június havában megtartotta a hatéves általános gyűlést. Ezen is oly nyugodt megfontolással beszélt és intézkedett, hogy a kiküldött rendtársak egészségesnek gondolták még akkor is, amikor rendkívüli fájdalmak gyötörték. Ómaga figyelmeztette őket válságos állapotára.

„Érzem, hogy végem közeledik! Életpályám befejezést nyer. Magas korom és betegségem üdvös figyelmeztetés számomra az Úrtól. Úgy látom, küldetésem véget ért.”

(Folytatjuk.)

Hitbuzgalmi lap. Megjelenik havonta, júl. - aug. kivételével. Kiadja: az Irgalmasnővérek Tartományi Elüljárósága Budapest I. Nagyboldogasszony-útja 27.

Felelős szerk. és kiadó Áronffy Ferenc C. M. IRGALMAS NŐVÉREK HÁZINYOMBÁJA FELELŐS VEZETŐ: LAISZKY JENŐ

A mi Szent Anyánk!

A TÁRSULAT FÖNÖKNŐJE.

18. Okossága.

Az istenes élet irányító erénye ez. Az okos bölcsen, megfontoltan beszél; éretten, helyes indítóokból s kellő időben cselekszik, ... mindenkor szem előtt tartva a cselekvés idejét, módját és célját. „A keresztény okosság — mondja szent Vince — abban áll, hogy úgy ítélünk, beszélünk és cselekszünk, amint a tested öltött örök Bölcsesség ítél, beszélt és cselekedett.” — Az okos tehát egyenesen, a hit világosságában ítél, s állhatatosan végbevitt cselekedeteihez az Isten által rendelt legjobb eszközöket választja ki.

De Marillac Lujzánál, a Társulat kormányzásában, az okosság legtökéletesebb feltételei valósultak meg.

„Őszintén megvallva, — mondja szent Vince — nem láttam embert, akiben az okosság nagyobb mértékben meglelt volna, mint benne. Teljes szívemből kívánom, hogy ez a szeretet-leányának annyira szükséges erény vezesse mindig a Társulatot. Nagy erény ez leányaim! Ez felismeri az alkalmas időt, helyet és eszközöket a figyelmeztetésekre s megtalálja a kölcsönös megértés útját. Édes Megváltóm, milyen nagy okosságot tanúsított Anyánk! Áldott legyen az Isten, hogy ezt a szép erényt oly mértékben találtam meg Anyujukban, mint senki másban!”

Szent Lujza tökéletes bölcsességről tett tanúságot azért, mert sohasem tévesztette szem elől, hogy a lelkek javával első sorban Isten dicsőségét kell keresnünk; azért, mert szinte túlbizalmatlan volt önmagával szemben s minden körülményben kikérte